

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa H. B.

przeciwko A. S.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w J.

z dnia 29 listopada 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

1) odrzuca skargę kasacyjną,

**2) oddala wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka H. B. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w J. z dnia 29 listopada 2018 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Z. z dnia 8 maja 2018 r., poprzez oddalenie powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Żądanie pozwu obejmowało wykreślenie w dziale II księgi wieczystej Kw nr (...) A. S. w części dotyczącej udziału $\frac{1}{2}$ we własności nieruchomości i wpisanie w jej miejsce H. B. i oparte było na twierdzeniu, że M. B. jako zbywca nieruchomości na rzecz A. S. mimo ujawnienia w księdze wieczystej jako jedyny właściciel w istocie był jej współwłaścicielem we wspólności ustawowej z H. B. .

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398² § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia jej dopuszczalności, zważył:

Ograniczenia dopuszczalności skargi kasacyjnej dokonywane są ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (*ratio valoris*) bądź rodzaj sprawy (*ratio materiae*). Z tych względów wymogiem formalnym skargi kasacyjnej jest wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Prawidłowość wypełnienia tego obowiązku podlega kontroli sądu drugiej instancji i Sądu Najwyższego, które mogą weryfikować czy skarga wniesiona została w sprawie o prawa majątkowe jak i prawidłowość wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, nie publ., z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, nie publ., z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, Nr 1, poz. 11). Sprawdzenie takie jest niezbędne w szczególności wówczas, gdy z okoliczności sprawy wynika, że skarżący w celu obejścia przepisów procesowych instrumentalnie zmierza obejścia przepisów wyznaczających dopuszczalność skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2006 r., III CZ 89/06, nie publ.). Zasadą jest, że wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie może przewyższać wartości przedmiotu sporu, ani wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym, a wyjątki od niej dotyczą rozszerzenia powództwa oraz zasądzenia ponad żądanie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2002 r., II UZ 11/02, OSNP-wkł. 2002, nr 17, poz. 7).

Z akt sprawy wynika, że powódka jako wartość przedmiotu sporu wskazywała w pozwie i apelacji kwotę 50 000 zł. Wobec nieujawnienia wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej pełnomocnik powódki wezwany do uzupełnienia tego braku formalnego złożył oświadczenie, że wartość całej nieruchomości wynosi 90 000 zł, gdyż za taką kwotę została zbyta przez M. B. na rzecz A. S. . Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wartość przedmiotu zaskarżenia pokrywa się z interesem majątkowym osoby skarżącej. W niniejszej sprawie spór dotyczy udziału $\frac{1}{2}$ we współwłasności lokalu mieszkalnego, zatem prawa o wartości 45 000 zł.

Zgodnie z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, których wartość jest niższa niż 50 000 zł. Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 odrzucił skargę kasacyjną, a uwzględniając charakter sprawy, rodzaj dochodzonego roszczenia i sytuację materialną skarżącej w oparciu o zasadę słuszności odstąpił od obciążenia jej kosztami postępowania kasacyjnego należnymi stronie przeciwnej (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

jw